

6.

ფაკულტეტი: საზოგადოებრივ მეცნიერებათა – 058

მიმართულება: მიმართულებათაშორისი სპეციალობები –11

Interdirectional specialities - 11

საბაკალავრო პროგრამა: საჯარო მმართველობა

Public Governance

მისანიჭებელი კვალიფიკაცია: საჯარო მმართველობის ბაკალავრი

Bachelor of Public Governance

პროგრამის ხელმძღვანელი: გიორგი ზირაქაშვილი. სოციალურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი

საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება

საჯარო მმართველობა - Public Governance

მიმართულება

მიმართულება: მიმართულებათაშორისი სპეციალობები – 01

ფაკულტეტი

საზოგადოებრივ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

სწავლების ენა

საგანმანათლებლო პროგრამაზე სწავლება მიმდინარეობს ქართულ ენაზე

უმადლესი აკადემიური განათლების საფეხური

პირველი საფეხური, ბაკალავრიატი

საგანმანათლებლო პროგრამის ტიპი

მისანიჭებელი კვალიფიკაცია/აკადემიური ხარისხი

საჯარო მმართველობის ბაკალავრი - Bachelor of Public Governance

კურსდამთავრებულს კვალიფიკაცია მიენიჭება არანაკლებ 240 კრედიტის შესრულების შემთხვევაში

პროგრამის მოცულობა კრედიტებით

საბაკალავრო პროგრამა აგებულია ECTS სისტემის საფუძველზე, ორიენტირებულია სტუდენტზე და ემყარება სტუდენტის აკადემიურ დატვირთვას, რომელიც საჭიროა საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნების მისაღწევად.

საჯარო მმართველობის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა მოიცავს 240 ECTS კრედიტს, წელიწადში–60 კრედიტს, სემესტრში–30 კრედიტს. შესაბამისად, საბაკალავრო პროგრამის ხანგრძლივობა 4 წელს ანუ 8 სემესტრს შეადგენს.

პროგრამის 240 კრედიტიდან ძირითადი სპეციალობის (major) პროგრამა მოიცავს 165 კრედიტს. დანარჩენი 75 კრედიტი მოიცავს დამატებითი სპეციალობის (minor) – 60 კრედიტს და თავისუფალი კომპონენტების 15 კრედიტს.

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა

საგანმანათლებლო პროგრამის სტუდენტი შეიძლება გახდეს სრული ზოგადი განათლების მქონე პირი ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგების საფუძველზე ან პირი, რომელიც აკმაყოფილებს საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე ერთიანი ეროვნული გამოცდების გარეშე ან მობილობით ჩარიცხვისათვის კანონმდებლობით დადგენილი წესით განსაზღვრულ პირობებს.

პროგრამის მიზანი

საბაკალავრო პროგრამის მიზანია მისცეს სტუდენტებს მართვის თეორისა და მეთოდოლოგიის ფართო ცოდნა, გააცნოს საჯარო სამსახურის, ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების ფუნქციონირების ფორმები და მეთოდები, სახელმწიფო სტრუქტურების, ზოგადად მართვის,

სწავლის შედეგები	
ცოდნა და გაცნობიერება	<ul style="list-style-type: none"> • საჯარო მმართველობის სფეროს ფართო ცოდნას, რომელიც მოცავს თეორიებისა და პრინციპების კრიტიკულ გააზრებას, საჯარო მმართველობის სფეროს კომპლექსური საკითხების გაცნობიერებას. • კურსდამთავრებულს აქვს ფართო ცოდნა სახელმწიფო პოლიტიკურ და მართვის დარგში; • გაცნობიერებული ექნება საჯარო მოხელეთა პროფესიული პასუხისმგებლობა და ეთიკური ნორმები. ასევე ეცოდინება ურბანული ინფრასტრუქტურული დაგეგმვარების თანამედროვე მეთოდები; • ეცოდინება დემოკრატიული საზოგადოების ფორმირებაში, მოქალაქეთა მონაწილეობის პრინციპები და კონცეფციები, ცენტრალური მთავრობის და ადგილობრივ თვითმმართველობის ორგანოების ურთიერთკავშირის ფორმები.
ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი	<p>კურსდამთავრებულს შეუძლია: საჯარო სამსახურისათვის ტიპური პრობლემის გადასაჭრელად ზოგიერთი გამორჩეული მეთოდის გამოყენება, კვლევითი ან პრაქტიკული ხასიათის პროექტის მართვა და განხორციელება, წინასწარ არსებული მითითების მიხედვით;</p> <ul style="list-style-type: none"> • გამომუსავებული აქვს სახელმწიფო პოლიტიკის და მართვის, ადგილობრივი თვითმმართველობის სფეროსათვის დამახასიათებელი თეორიული ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი.
დასკვნის უნარი	<ul style="list-style-type: none"> • კურსდამთავრებულს შეუძლია: საჯარო სამსახურის სპეციფიკიდან და საჭიროებიდან გამომდინარე მონაცემების შეგროვება და ამ მონაცემების განმარტება, სიტუაციური ანალიზის გაკეთება და დასაბუთებული დასკვნის ჩამოყალიბება; • სახელმწიფოს მაკროეკონომიკური ფუნქციური და ფინანსური რესურსების პრაქტიკაში გამოყენების და შემოსავლების განაწილების ფარგლებში არსებული პრობლემების გადასაწყვეტად მონაცემების მოძიება, განმარტება და მისი გამოყენებით დასკვნის გაკეთება; • საბიუჯეტი-საგადასახადო პოლიტიკის თითოეული ინსტრუმენტის გამოყენების მასშტაბების და შესაძლებლობების დადგენა და ახალი მეთოდების გამოყენებით ანალიზის გაკეთება.

<p>კომუნიკაციის უნარი</p>	<ul style="list-style-type: none"> • კურსდამთავრებულს შეუძლია: იდეების, არსებული პრობლემებისა და გადაჭრის გზების შესახებ დეტალური წერილობითი ანგარიშის მომზადება, ინფორმაციის გადაცემა დაინტერესებულ პირთათვის ზეპირად ქართულ და უცხო ენაზე, თანამედროვე საკომუნიკაციო და საინფორმაციო საშუალებების გამოყენება. • შეუძლია მშობლიურ ენაზე დისკუსიაში პროფესიულ დონეზე მონაწილეობა და პროექტის დეტალური და მომცველი წერილობითი ანგარიშის მომზადება; • უცხო ენის ცოდნის საფუძველზე შეუძლია კონკრეტული და აბსტრაქტული თემების მქონე ტექსტების გაგება, საუბარი; • იცნობს და შემომქედებითად იყენებს თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებს, იყენებს მათ მისი საქმიანობისათვის სპეციფიკურ კონტექსტში; შეუძლია ახალი საინფორმაციო ტექნოლოგიების დამოუკიდებლად ათვისება. • მშობლიურ ენაზე შეუძლია მონაწილეობა დისკუსია-დებატებში შესაბამისი დარგის სპეციალისტებთან; • საკონფერენციო მოხსენების თემების, რეფერატების მომზადება და პრეზენტაცია; • ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაციების უნარები;
<p>სწავლის უნარი</p>	<ul style="list-style-type: none"> • სტუდენტი პირველი კურსიდანვე ჩართული უნდა იყოს ფაკულტეტის სამეცნიერო და კვლევითი საქმიანობის პროცესში. სასწავლო პროგრამა ორიენტირებულია მაღალ კომპეტენციებზე და მიმართულია მაღალპროფესიული ამოცანების შესრულებისაკენ. ბაკალავრიატის წარმატებით დამთავრების შემდეგ სტუდენტებს ეძლევათ მაგისტრატურაში სწავლის გაგრძელების საშუალება • სტუდენტს შეუძლია საკუთარი სწავლის პროცესის დამოუკიდებელი მართვა; • შეუძლია საკუთარი სწავლი პროცესის თანამიმდევრულად და მრავალმხრივად შეფასება, შემდგომი სწავლის საჭიროების განსაზღვრა და დამოუკიდებლად მაღალი ხარისხით სწავლის გაგრძელება.
<p>ღირებულებები</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ღირებულებების ფორმირების პროცესში მონაწილეობა და მათ დასამკვიდრებლად სწრაფვა; • თანამედროვე მულტიკულტურულ გარემოში მოღვაწეობისას ცალკეული ეთნიკურ-კულტურული ღირებულებების გათვალისწინება.

სწავლების შედეგების მიღწევის მეთოდები

სწავლის პროცესში კონკრეტული სასწავლო კურსის სპეციფიკიდან გამომდინარე გამოიყენება სწავლების ისეთი მეთოდები/ ხერხები, როგორებიცაა სალექციო მეთოდი, წერითი მუშაობის მეთოდი, დემონსტრირების მეთოდი, დისკუსია/დებატების მეთოდი, ჯგუფური (collaborative) მუშაობის მეთოდი, შემთხვევის ანალიზის (Case study) მეთოდი, წიგნზე მუშაობის მეთოდი, როლური და სიტუაციური თამაშების მეთოდი, ევრისტიკული, ახსნა-განმარტებითი მეთოდი, ქმედებაზე ორიენტირებული სწავლების მეთოდი, აგრეთვე პრაქტიკული მეთოდები და სხვ კონკრეტული სასწავლო კურსის სწავლების შედეგების მიღწევის მეთოდები ასახულია შესაბამისი სასწავლო კურსის სილაბუსში.

სალექციო მეთოდი	ლექცია წარმოადგენს შესასწავლი თემის შესახებ სისტემატიზებული ცოდნის, კონცეფციებისა და თეორიების მომცველი ინფორმაციის სტუდენტური აუდიტორიისათვის სიტყვიერი გადაცემის ეფექტურ მეთოდს.
დისკუსია/დებატები	დისკუსიის პროცესი მკვეთრად ამაღლებს სტუდენტთა ჩართულობის ხარისხსა და აქტივობას. დისკუსია შესაძლებელია გადაიზარდოს კამათში. ეს პროცესი არ შემოიფარგლება მხოლოდ პროფესორის მიერ დასმული შეკითხვებით. ეს მეთოდი უვითარებს სტუდენტს კამათისა და საკუთარი აზრის დასაბუთების უნარს.
ჯგუფური მუშაობა	ამ მეთოდით სწავლება გულისხმობს სტუდენტთა ჯგუფებად დაყოფას და მათთვის სასწავლო დავალების მიცემას. ჯგუფის წევრები ინდივიდუალურად ამუშავებენ საკითხს და პარალელურად უზიარებენ მას ჯგუფის დანარჩენ წევრებს. დასახული ამოცანიდან გამომდინარე შესაძლებელია ჯგუფის მუშაობის პროცესში წევრებს შორის მოხდეს ფუნქციების გადანაწილება. ეს სტრატეგია უზრუნველყოფს ყველა სტუდენტის მაქსიმალურ ჩართულობას სასწავლო პროცესში.
წიგნზე მუშაობა	შესაძლებელია ხორციელდებოდეს მასწავლებლის მეთვალყურეობით ან დამოუკიდებლად. არსებობს წიგნზე მუშაობის სხვადასხვა ხერხები: კონსპექტირება, ტექსტის გეგმის შედგენა, ტესტირება, ციტირება, ანოტაცია, რეცენზია, ცნობის შედგენა, ფორმალურ-ლოგიკური მოდელის შედგენა.
ლაბორატორიული	გულისხმობს დავალების კეთებით ("learning through doing") სწავლებას, რაც ხორციელდება განსაკუთრებულ გარემოში - ლაბორატორიაში, და უზრუნველყოფს თეორიისა და პრაქტიკის ურთიერთკავშირის კონცეპტუალურად გააზრების შესაძლებლობას.
პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება (PBL)	სასწავლო მეთოდი, რომელიც ახალი ცოდნის მიღების და ინტეგრაციის პროცესის საწყის ეტაპად იყენებს პრობლემას.
თანამშრომლობითი (cooperative) სწავლება	იმგვარი სწავლების სტრატეგიაა, სადაც ჯგუფის თითოეული წევრი ვალდებულია არა მხოლოდ შეისწავლოს, არამედ დაეხმაროს თანაგუნდელს საგნის უკეთ შესწავლაში. თითოეული ჯგუფის წევრი მუშაობს პრობლემაზე, ვიდრე ყველა მათგანი არ დაეუფლება საკითხს.
ვერისტიკული	ეფუძნება სტუდენტების წინაშე დასმული ამოცანის ეტაპობრივ გადაწყვეტას. ეს ამოცანა სწავლების პროცესში ფაქტების დამოუკიდებლად დაფიქსირებისა და მათ შორის კავშირების დანახვის გზით ხორციელდება.

<p>შემთხვევის ანალიზი (Case study)</p>	<p>პროფესორი სტუდენტებთან ერთად ლექციაზე განიხილავს კონკრეტულ შემთხვევებს, რომლებიც ყოველმხრივ და საფუძვლიანად შეისწავლიან საკითხს. მაგალითად, კაზუსის ამოხსნა.</p>
<p>გონებრივი იერიში (Brain storming)</p>	<p>ეს მეთოდი გულისხმობს კონკრეტული თემის ფარგლებში კონკრეტული საკითხის/პრობლემის შესახებ მაქსიმალურად მეტი, სასურველია რადიკალურად განსხვავებული, აზრის, იდეის ჩამოყალიბებასა და მისი გამოთქმის ხელშეწყობას. აღნიშნული მეთოდი ხელს უწყობს პრობლემისადმი შემოქმედებითი მიდგომის განვითარებას. ეს მეთოდი ეფექტურია სტუდენტთა მრავალრიცხოვანი ჯგუფის არსებობის პირობებში.</p>
<p>როლური და სიტუაციური თამაშები</p>	<p>როლური თამაშები სტუდენტს საშუალებას აძლევს სხვადასხვა პოზიციიდან შეხედოს საკითხს და ეხმარება მას ალტერნატიული თვალსაზრისის ჩამოყალიბებაში. ისევე როგორც დისკუსია, როლური თამაშებიც უყალიბებს სტუდენტს საკუთარი პოზიციის დამოუკიდებლად გამოთქმისა და კამათში მისი დაცვის უნარს.</p>
<p>დემონსტრირება</p>	<p>ეს მეთოდი ინფორმაციის ვიზუალურად წარმოდგენას გულისხმობს. შედეგის მიღწევის თვალსაზრისით ის საკმაოდ ეფექტურია. ხშირ შემთხვევაში უმჯობესია, მასალა ერთდროულად აუდიო და ვიზუალური გზით მიეწოდოს სტუდენტებს. შესასწავლი მასალის დემონსტრირება შესაძლებელია განხორციელდეს როგორც მასწავლებლის, ისე სტუდენტის მიერ. ეს მეთოდი გვეხმარება თვალსაჩინო გავხადოთ სასწავლო მასალის აღქმის სხვადასხვა საფეხური, დავაკონკრეტოთ, თუ რისი შესრულება მოუწევთ სტუდენტებს დამოუკიდებლად; ამავე დროს, ეს სტრატეგია ვიზუალურად წარმოაჩენს საკითხის/პრობლემის არსს.</p>
<p>ინდუქცია, დედუქცია, ანალიზი და სინთეზი</p>	<ul style="list-style-type: none"> • სწავლების <i>ინდუქციური</i> მეთოდი განსაზღვრავს ნებისმიერი საგნობრივი ცოდნის ისეთ ფორმას, როდესაც სწავლის პროცესში აზრის მსვლელობა კერძოდან ზოგადისაკენ, ფაქტებიდან განზოგადებისაკენ არის მიმართული, ანუ მასალის გადმოცემისას, პროცესი მიმდინარეობს კონკრეტულიდან ზოგადისაკენ. • სწავლების <i>დედუქციური</i> მეთოდი განსაზღვრავს ნებისმიერი საგნობრივი ცოდნის გადაცემის ისეთ ფორმას, რომელიც ზოგად ცოდნაზე დაყრდნობით ახალი ცოდნის აღმოჩენის ლოგიკურ პროცესს წარმოადგენს, ანუ პროცესი მიმდინარეობს ზოგადიდან კონკრეტულისაკენ. • სასწავლო პროცესში <i>ანალიზის</i> მეთოდი გვეხმარება სასწავლო მასალის, როგორც ერთი მთლიანის, შემადგენელ ნაწილებად დაშლაში, ამით მარტივდება რთული პრობლემის შიგნით არსებული ცალკეული საკითხების დეტალური გაშუქება. • <i>სინთეზის</i> მეთოდი გულისხმობს შებრუნებულ პროცედურას, ანუ ცალკეული საკითხების დაჯგუფებით ერთი მთლიანის შედგენას. ეს მეთოდი ხელს უწყობს პრობლემის, როგორც მთელის დანახვის უნარის განვითარებას.
<p>ახსნა-განმარტებითი</p>	<p>ეფუძნება მსჯელობას მოცემული საკითხის ირგვლივ. პროფესორს მასალის გადმოცემისას, მოჰყავს კონკრეტული მაგალითი, რომლის დაწვრილებით განხილვაც ხდება მოცემული თემის ფარგლებში.</p>

სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემა

სტუდენტის სემესტრის განმავლობაში გაწეული შრომის შეფასება გარკვეული შეფარდებით ითვალისწინებს:

- შუალედურ შეფასებებს;
- დასკვნითი გამოცდის შეფასებას.

სტუდენტების ცოდნის შეფასებისათვის გამოიყენება როგორც ზეპირი, ასევე წერიტი (ტესტი ღია და დახურული კითხვებით, ზეპირი გამოკითხვა, პრეზენტაცია, ქვიზი, ესსე და ა.შ) სახით.

შეფასების წესი, ფორმები, კრიტერიუმები და მათი ხვედრითი წილი, სასწავლო კურსის სპეციფიკიდან და სწავლების მიზნებიდან გამომდინარე, განისაზღვრება სასწავლო კურსის წამყვანი პროფესორის მიერ, რაც აისახება კონკრეტული სასწავლო კურსის სილაბუსში და ეცნობება სტუდენტს სასწავლო სემესტრის დასაწყისში.

პროგრამის განხორციელებისას და სასწავლო კურსის სწავლებისას სტუდენტის მოსწრება ფასდება ტრანსფერისა და დაგროვების ევროპული სისტემის (ECTS) და „უმალესი საგანმანათლებლო პროგრამების კრედიტებით გაანგარიშების წესის შესახებ“ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის N3 ბრძანებით დამტკიცებული შეფასების სისტემის შესაბამისად.

დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა (მინიმუმ 21 ქულა) და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით უგროვდება არანაკლებ 51 ქულა. სტუდენტს დამატებით გამოცდაზე გასვლის უფლება აქვს იმავე სემესტრში (ტრიმესტრში). დასკვნით და შესაბამის დამატებით გამოცდას შორის შუალედი უნდა იყოს არანაკლებ 5 დღისა

დადებით შეფასებად ჩაითვლება:

- (A) - ფრიადი - მაქსიმალური შეფასების 91% და მეტი;
- (B) - ძალიან კარგი - მაქსიმალური შეფასების 81-90%;
- (C) - კარგი - მაქსიმალური შეფასების 71-80%;
- (D) - დამაკმაყოფილებელი - მაქსიმალური შეფასების 61-70%;
- (E) - საკმარისი - მაქსიმალური შეფასების 51-60%;

უარყოფით შეფასებად ჩაითვლება:

- (FX) - ვერ ჩააბარა - მაქსიმალური შეფასების 41-50%, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება.
- (F) - ჩაიჭრა - მაქსიმალური შეფასების 40% და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

დასაქმების სფერო

საჯარო მმართველობის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებულს შესაძლებლობა ექნება იმუშაოს ნებისმიერ იმ თანამდებობაზე, სადაც მოითხოვება საჯარო მმართველობის ბაკალავრის აკადემიური ხარისხი შესაბამისი სპეციალობით, საჯარო მმართველობის პროგრამის კურსდამთავრებულები დასაქმდებიან, როგორც არასაწარმოო, ისე საწარმოო სექტორში. მათ ეძლევათ ფართო ასპარეზი პრაქტიკული საქმიანობისთვის:

- საჯარო მოხელის თანამდებობაზე საჯარო დაწესებულებასა და ორგანოში;
- ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებში;
- ნებისმიერი სამართლებრივი ფორმის ორგანიზაციაში მენეჯმენტისა და ადმინისტრირების სხვადასხვა მიმართულებით;
- არასამთავრობო სექტორსა და საერთაშორისო ორგანიზაციებში.

სწავლის გაგრძელების შესაძლებლობა

კურსდამთავრებულს ასევე შეუძლია სწავლა გააგრძელოს საჯარო მმართველობის ან ნებისმიერი მიმართულების სამაგისტრო პროგრამაზე, თუ ამ პროგრამაზე მიღების წინაპირობა არ არის შეზღუდული სხვა სპეციალობის ბაკალავრის აკადემიური ხარისხით.

პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი მატერიალური რესურსი

საბაკალავრო პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მისაღწევად გამოიყენება უნივერსიტეტის ინფრასტრუქტურა და მატერიალურ-ტექნიკური რესურსი, კერძოდ: სათანადო ინვენტარით აღჭურვილი სასწავლო აუდიტორიები და საკონფერენციო დარბაზები; კომპიუტერული ტექნიკითა და საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებით, სათანადო ინვენტარითა და წიგნადი ფონდით აღჭურვილი ბიბლიოთეკა; კომპიუტერული კლასები, ინტერნეტში და შიდა ქსელში ჩართული კომპიუტერული ტექნიკა.